

VÝSTAVA

Prezentácia výstavy „Tradícia v dizajne“ vo Varšave

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa v stredu 8. marca 2023 uskutočnila vernisáž výstavy ÚĽUV „Tradícia v dizajne – súčasný odev so všitou tradíciou“. ÚĽUV sa ako strešná štátna inštitúcia venuje zachovávaniu a rozvoju tradičného remesla a ľudovej umeleckej výroby na Slovensku. Pôsobenie ÚĽUV bolo od jeho počiatkov v roku 1945 formované výtvarníkmi, inšpirujúcimi sa tradičnými remeslami a ľudovou umeleckou výrobou, ktorí v spolupráci so zručnými remeselníkmi posúvali tradičné tvary a vzory do podoby oslovujúcej súčasníkov. S cieľom podnietiť tvorbu mladých odevných dizajnérov, inšpirovanú tradičným remeslom, ktoré je súčasťou európskej kultúry, ÚĽUV v roku 2021 realizoval prvú etapu projektu *Tradícia v dizajne*, do ktorej sa zapojili módní dizajnéri - Marcel Holubec, Martin Hrča, Mišena Juhász, Ľubica Poncik a Henrieta Tholt. Tvorbu jednotlivých autorov výstavy, ktorá sa v zaplnenej galérii inštitútu stretla s pozitívnym ohlasom, účastníkom vernisáže predstavili pracovníčky ÚĽUV Ľubica Poncik a Kristína Hedvičiová.

LITERATÚRA

Prezentácia poetickej tvorby Štefana Strážaya vo Varšave

V priestoroch Štátneho vydavateľského inštitútu (PIW) vo Varšave sa 9. marca 2023 uskutočnila prezentácia poľských prekladov poetickej tvorby Štefana Strážaya a Jana Skácela. Tvorbu významného slovenského i českého básnika predstavili ich známi poľskí prekladatelia Zbigniew Machej a Michał Tabaczynski. Prezentácia, spojená s prednesom básní v jazykových origináloch i poľských prekladoch, sa v zaplnenej čítarni PIW stretla s priaznivým ohlasom zúčastnených záujemcov o poéziu. Podujatie pripravil Štátny vydavateľský inštitút vo Varšave, s podporou Slovenského inštitútu vo Varšave a Českého centra v Poľsku.

STEFAN STRÁŽAYA

Nasza apokalipsa
jest podobna do nas

PREDNÁŠKA

Prezentačné podujatie pri príležitosti 35. výročia Sviečkovej manifestácie

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa 30. marca 2023 uskutočnilo podujatie venované 35. výročiu Sviečkovej manifestácie. Riaditeľ inštitútu Milan Novotný v úvodnom príhovore tzv. „Bratislavský Veľký piatok“ z marca 1988 označil za najvýznamnejší verejný prejav odporu voči vtedajšiemu režimu na území Slovenska od roku 1968 a vyzdvihol odvahu účastníkov tohto protestného zhromaždenia. Dobový kontext tejto demonštrácie slovenských veriacich priblížil prof. Piotr Bajda z Univerzity kardinála Wyszyńskiego vo Varšave, ktorý poukázal na udalosti predchádzajúce jej príprave, porovnal vtedajšiu situáciu katolíckej cirkvi na Slovensku a v Poľsku a podrobne opísal poľskú pomoc slovenským kresťanom v časoch socializmu.

Po následnej projekcii filmového dokumentu Ústavu pamäti národa „Sviečková manifestácia alebo Bratislavský Veľký piatok“ nasledovala zaujímavá vyše hodinová diskusia o paralelách i odlišnostiach politických a náboženských pomerov na Slovensku a v Poľsku v období 1945-1989. Podujatie, ktoré sa stretlo s veľkým záujmom varšavskej odbornej i laickej verejnosti, zorganizoval Slovenský inštitút vo Varšave v rámci dlhodobého prezentačného projektu, venovaného významným udalostiam a osobnostiam slovenskej histórie.

25 marca 1988 - przerwowa data Swieckowa manifestacja

- ▶ Wielki piątek 1988 r. z inicjatywy Františka Mikloško,
 - ▶ O planach manifestacji informowało Radio Watykańskie, Głos Ameryki, Radio Wolna Europa.
 - ▶ Ponad 3500 osób domaga się wolności religijnej,
 - ▶ Brutalna pacyfikacja przez siły milicyjne,
 - ▶ 126 zatrzymanych ob. Czechosłowacji i 12 obcokrajowców (w tym dziennikarze).
 - ▶ Rezultat - Słowacy się policzyli. Największy akt nieposłuszeństwa obywatelskiego od 1968 r.
- Dał sygnał do odwagi, która się przydała w listopadzie 1989 roku.

VÝSTAVA

Výstava držiteľov ocenení z významného medzinárodného podujatia

Vo výstavnej sieni Mestskej knižnice vo Wyszkowe sa v piatok 31. marca 2023 uskutočnila vernisáž výstavy držiteľov ocenení v rámci 28. bienále ilustrácií Bratislava (BIB), ktorú svojimi príhovormi otvorili primátor mesta Grzegorz Nowosielski a riaditeľ Slovenského inštitútu vo Varšave Milan Novotný. Riaditeľ SI Varšava vo svojom príhovore pripomenul dlhodobú tradíciu BIB (koná sa každé dva roky od roku 1967) a vysokú medzinárodnú prestíž tohto podujatia, organizovaného Medzinárodným domom umenia pre deti v Bratislave BIBIANA, pod záštitou UNESCO. Počas trvania výstavy sa v priestoroch Mestskej knižnice vo Wyszkowe, pre žiakov miestnych škôl, uskutočnia viaceré tvorivé výtvarné dielne, vedomostné súťaže a prezentácie o Slovensku, ktoré im priblížia slovenské umenie, históriu, prírodné krásy i jednotlivé slovenské pamiatky a lokality, zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Prezentáciu výstavy zabezpečil SI Varšava, v spolupráci s BIBIANA Bratislava a Mestským úradom vo Wyszkowe.

FILM

Prezentácia filmovej tvorby Juraja JAKUBISKA vo Varšave

Uvedením filmu Juraja Jakubiska „Vtáčkovia, siroty, blázni“ vo štvrtok 13. apríla 2023 v Slovenskom inštitúte vo Varšave pokračovala tohtoročná časť dlhodobej prehliadky slovenských filmov. V rámci projektu „Večery so slovenským filmom“ sa záujemcovia o slovenskú kinematografiu môžu od septembra minulého roku oboznámiť s tvorbou viacerých významných slovenských režisérov. Pred každým predstavením sú diváci informovaní o umeleckej tvorbe príslušného režiséra, domácich i zahraničných oceneniach a dobových i umeleckých kontextoch daného filmu. Uvedenie filmového diela Juraja Jakubiska bolo symbolickou poctou tomuto nedávno zosnulému, v zahraničí najznámejšiemu slovenskému režisérovi. Dlhodobý projekt organizuje Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom.

VEDA A VÝSKUM

Prezentácia slovensko-poľského vedeckého projektu na Varšavskej univerzite

V priestoroch Fakulty archeológie Varšavskej univerzity sa v pondelok 24. apríla 2023 uskutočnila prezentácia spoločného slovensko-poľského archeologického projektu v Egypte. Vedúci slovenskej i poľskej časti výskumu, Mgr. Jozef Hudec, PhD. a prof. Sławomir Rzepka, vo svojich populárno-náučných prednáškach predstavili varšavskej odbornej i laickej verejnosti výsledky doterajšieho bádania vo vzácnej lokalite Tell el-Retábí. Spoločný projekt v uvedenej lokalite, nachádzajúcej sa v severovýchodnej časti Egypta, je zameraný na výskum vrstiev z druhého a prvej polovice prvého tisícročia pred Kristom.

Podujatie, v rámci dlhodobého cyklu prezentácie slovensko-poľskej spolupráce v oblasti kultúry, vedy a školstva, zorganizoval Slovenský inštitút vo Varšave, v spolupráci s Fakultou archeológie Varšavskej univerzity.

VÝSTAVA

Prezentácia umenia zapísaného na Zoznam kultúrneho dedičstva UNESCO

V galérii Slovenského inštitútu vo Varšave sa 20. apríla 2023 uskutočnila vernisáž výstavy pod názvom „Fenomén drôt“. Ako vo svojom príhovore uviedol riaditeľ Slovenského inštitútu vo Varšave M. Novotný, drotárstvo, zapísané na medzinárodný Zoznam kultúrneho dedičstva UNESCO na Slovensku, reprezentuje špecifický etnologický, kultúrny, historický aj sociálny fenomén. Spoluautorka výstavy Adžana Modlitbová, prezentujúca svoju šperkársku tvorbu, zameranú na kombináciu drôtu s perlami, kameňmi a polodrahokamami, pripomenula, že Poľsko patrilo k obľúbeným cieľom slovenských drotárov, ktorí na jeho území založili viaceré manufaktúry a drotárske dielne. Tvorbu druhého spoluautora výstavy Jozefa Šaba charakterizuje používanie pozinkovaného drôtu, ktorý výlučne ohýba a viaže bez použitia zvracej techniky. Inšpiráciu hľadá v prírode, ale z veľkej časti spracúva aj figurálne námety, pre ktoré je príznačná symetria a hravosť. Tretím prezentujúcim umelcom na výstave bol grafik a fotograf Janusz Jurek. Kresliarska a sochárska zručnosť umelca je viditeľná pri spracovaní línií inšpirovaných ľudským telom.

Výstavu, ktorá bude prezentovaná do polovice mája tohto roku, pripravil Slovenský inštitút vo Varšave, v spolupráci s občianskymi združeniami „ART 40“ z Pezinka a „Galéria drôtu“ z Bratislavy.

